

ΤΡΕΙΣ ΑΛΠΘΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ
ΤΟΥ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΠΑΥΛΟΥ
ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ

Ἐν ἰδιαιτέρῳ δωματίῳ ξενοδοχείου τινος ἐν Πα-
τρουπόλει ἐκάθηντο συνηθροισμένοι ἀξιωματικοὶ τῆς
σωματοφυλακῆς παρὰ τὸ πρόγευμα. Πάντες ἦσαν
νέοι. Ἐπὶ τῆς τραπέζης ὑπῆρχον λείψανα ὀστρειδίων
καὶ φιάλαι ἄλλαι κεναὶ καὶ ἄλλαι κατὰ τὸ ἥμισυ,
καταδεικνύουσαι, ὅτι ἀρκούντως εἶχον τιμηθῇ παρὰ
τῶν κυρίων ἀξιωματικῶν. Τοῦτο ἐφάνετο ἐπὶ μάλ-
λον ἀπὸ τὰ ἐρυθρὰ πρόσωπα τῶν παριαταμένων, ἐκ
τῶν ὁποίων οἱ πλείστοι ἐκάπνιζον μακαρίως τὰς πί-
πας των μὲ ἀκούδωτα γέλια.

Ἡ συνκναστροφή ὅμως αὕτη διαφέρει μιᾶς τοιαύ-
της σημερινῆς, διότι ἡ συνομιλία ἐγένετο χαμηλῇ
τῇ φωνῇ. Ὁ λόγος περιστρέφετο εἰς τὰ νεωστὶ εἰς-
αχθέντα αὐτοκρατορικὰ μέτρα εἰς τὴν σωματοφυλα-
κὴν. Ἐπέκρινον τὴν ἀσυνήθη αὐστηρότητα τῆς ὑπη-
ρεσίας, ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκείνην ἐπὶ τῆς αὐτοκρα-
τορίας Αἰκατερίνης τῆς Β'. Ἦσαν ἐξ᾿ ἁλλοῦ θυμοῦ
διὰ τὰς ἀνηκούστους ποινὰς, ἃς ὑφίστατό τις διὰ τὰ
ἐλάχιστα πταίσματα, δὲν ἐτόλμων ὅμως καὶ νὰ ἐκ-
φράσωσι τὴν δυσἀρεσκείαν των μεγαλοφώνως.

— Ἡκούσθη ποτὲ, ἔλεγε λοχίας τις, νὰ ξηλώσουν
τὰ γαλόνια ἐνὸς ἀξιωματικοῦ δι' ἐλάχιστον πταί-
σμα; ἀδύνατον νὰ ὑπηρετήσῃ τις πλέον εἰς τὸν
στρατόν.

— Καὶ πῶς ἀδύνατον, ἀπήντησεν ἀξιωματικὸς
τοῦ ἵππικοῦ, ὀνόματι Τσερεπόφ, ἀρκεῖ τις νὰ μελε-
τήσῃ ἐπιταμένως καὶ ἀποστηθίσῃ τὸν νέον κανο-
νισμόν.

— Τοῦτο κατῴρθωσας νὰ κάμῃς σύ;

— Βεβαιότατα, ἀπήντησεν ὁ ἄλλος.

— Τόσον τὸ καλλίτερον διὰ σέ. Ὅσον ἀφορᾷ ἡ-
μᾶς, τὸ θεωρῶ ἀδύνατον καὶ ἀνεπίτευκτον.

— Ἐγὼ τοῦλάχιστον εἶμαι βέβαιος, ὅτι εὐκόλως
θὰ συνειθίστητε καὶ ἐπὶ τέλους θὰ σᾶς ἀρέσῃ.

— Σὺ βέβαια ἔχεις δίκαιον νὰ ὁμιλῇς τοιοῦτο-
τρόπως, ὡς ὑπασιπστής τοῦ στρατηγοῦ Χαριτωφ
εὐρίσκεσαι εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Ἐάν καὶ
σύ, ὡς ἡμεῖς, μὲ βροχὴν καὶ χιόνια, πρῶτ καὶ ἐπεί-
ρας ὄφειλες νὰ εἰσαι στηλωμένος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, βε-
βαίως δὲν θὰ ἐκελάδεις τοιοῦτοτρόπως. Ὁ ἀξιωμα-
τικὸς πρὸ παντός εἶνε εὐγενής. Πρέπει νὰ εἶνε καλῶς
καὶ πλουσίως ἐνδεδυμένος, νὰ ἔχῃ καλὴν τράπεζαν,
καλὴν ὑπηρεσίαν, ἵνα τιμᾷ τὸ ἀξίωμα του. Ἀπ' ἐ-
ναντίας ὅμως μᾶς ἔχουσιν εἰς τὴν ἐλευθέρῃ ταύτῃ
στολὴν καὶ ὑφιστάμεθα ὅλας τὰς στερήσεις, καὶ ὥσάν
νὰ μὴ ἦρκον ταῦτα, μᾶς ἐμποδίζουν νὰ ἔχωμεν ἐπὶ
τῆς τραπέζης πλείονα τῶν δύο φαγητῶν, πρὸς δὲ
νὰ ἐνδυώμεθα καὶ περιπατῶμεν ἀναλόγως πρὸς τὸ
ἀξίωμα μᾶς. Εἰς κόρακος! Ἐγὼ θέλω νὰ φάγω ὅσον
ζητεῖ ὁ στόμαχός μου καὶ οὐχὶ ὅσον κελεύει τὸ ἀ-
ξίωμα μου.

— Καὶ ὅμως, τοῦτο δὲν σὲ ἡμπόδιζε καθόλου,
βλέπω, ἀπὸ τοῦ νὰ ξεκοκκαλίσῃς ἀρκετὰ ὀστρεῖδια,
ὡσφίνεται ἀπὸ τὰ λείψανα, εἶπε γελῶν ὁ Τσερεπόφ.

— Ναί, τοῦτο πράττω κρυφίως, καὶ διὰ τοῦτο
σωστὰ δυσανασχετῶ, δὲν δύναμαι δὲ μάλιστα καὶ
νὰ ὁμιλήσω μεγαλοφώνως. Ὅσakis πηγνίνομεν εἰς
τὴν ὑπηρεσίαν, ἐκ προνοίας φροντίζομεν νὰ ἔχωμεν
τὸ χρηματοφυλάκιον πλήρες, μήπως ἀπροόπτως καὶ
διὰ μηδαμινὴν αἰτίαν μᾶς στείλουν εἰς Σιβηρίαν.

— ὦ! πόσον ἐξογκόνης τὰ πράγματα! εἶπεν ὁ
Τσερεπόφ.

— Δὲν παίζομεν Φαρκώ; εἶπέ τις τῶν νεωτέρων
ἀξιωματικῶν. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ παρηγορηθῶμεν.

— Σιώπα, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Δὲν ἀνέγνως τὸν
κανονισμόν, δι' οὗ ἀπαγορεύονται τὰ τυχερὰ παι-
γνίδια;

— Καὶ θὰ κάμωμεν; διαταγὴ ἀπ' ἐδῶ, διαταγὴ
ἀπ' ἐκεῖ· ἡ ὑπηρεσία τοῦ ξενοδοχείου εἶνε ἐχέμυθος,
κλείομεν τὴν θύραν. Τίς ἐξ ὑμῶν ἔχει παιγνιόχαρτα;

— Ὁ Τσερεπόφ ἔχει τοιαῦτα, δὲν ἔχει οὕτω,
Βασίλειε;

— Νομίζω ναί. Ἀλλὰ τίς θὰ κάμῃ τὴν τρά-
πεζαν;

— Σὺ, ἐπειδὴ ἐδικὰ σου εἶνε καὶ τὰ παιγνιό-
χαρτα.

— Ὅπως; ἀγκυᾶτα. Ἰδοῦ, καταθέτω ὡς ταμεῖον
500 ρούβλια.

Μὲ τοιαῦτα λόγια, ἐξήγαγεν ὁ Τσερεπόφ μετὰ
ξωτὸν σακκίδιον καὶ ἐξεκένωσε τὰ χρυσὰ νομίσματα
ἐπὶ τῆς τραπέζης. Τὸ παιγνίδιον ἤρchiσεν. Ἐπὶ πολὺ
ἡ τύχη ἐκυμαίνετο ἀμυβόλος. Ὅτε ἐκέρδιζεν ὁ Τσε-
ρεπόφ καὶ ὅτε ἔχανε. Τὸ παιγνίδιον ἐγένετο ζωηρό-
τερον, οἱ παῖκται ἐπὶ μᾶλλον ἠρεθίζοντο, ἀξιωμα-
τικὸς δὲ, ὁ μᾶλλον ἡλικιωμένος, κατῴρθωσεν νὰ κερ-
δήσῃ ὅλα τὰ χρήματα τοῦ Τσερεπόφ καὶ νὰ κάμῃ
ἐκείνος τὴν τράπεζαν.

— Δύνωσαι νὰ παίξῃς καὶ ἐπὶ λόγῳ τιμῆς, Τσε-
ρεπόφ, εἶπε τις τῶν συντρόφων.

— Ἀρκεῖ διὰ σήμερον, ἀπήντησεν οὗτος, καὶ ἡ-
γέρθη, παρχωρήσας τὴν θέσιν του εἰς τὸν λοχαγόν.
Ὁ Τσερεπόφ, ἠρεθισμένος, διεσκέλιζε τὸ δωμάτιον,
βλασφημῶν τὴν ἀνήκουστον ἀτυχίαν του. Τῷ ἤρ-
χετο πάλιν ἡ ἐπιθυμία νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην, ἵσως
αὕτη τὸν ἠνύοι πάλιν. Ἀλλὰ νὰ παίξῃ ἐπὶ λόγῳ
τιμῆς ἦτο ἐναντίον τῆς φιλοτιμίας του. Ἐπλησία-
σεν εἰς τὴν τράπεζαν καὶ πληρώσας ποτήριον οἴνου
ἐρρόφησεν αὐτὸ ἀπνευστί, εἶτα ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ
σοφᾶ καὶ ἤναψεν ὀλλανδικὸν σιγάρον, θεωρῶν μακρό-
θεν τὸ παιγνίδιον. Ἡσθάνετο τὴν καρδίαν του πάλ-
λουςαν ἀπὸ ἐπιθυμίας νὰ δοκιμάσῃ πάλιν τὴν τύ-
χην του. Ἐν τῷ θυλακίῳ του δὲν ὑπῆρχε παρὰ ἓν
μόνον χρυσοῦν δουκάτον. Τὸ νόμισμα τοῦτο ἐφύλαξε
μέχρι τοῦδε ὡς φυλακτόν. Ὅτι ἡ ἀμακαρίτης μήτηρ
του τὸν ἐστειλεν εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τῶν
εὐγενῶν, τῷ ἔδωκε τὸ νόμισμα τοῦτο ὡς φυλακτόν,
μετὰ τῆς εὐχῆς της, συστήσασα αὐτῷ νὰ τὸ φυλά-
ξῃ, καὶ μόνον εἰς μυχρὴν ἡμέραν μεγίστης ἀνάγκης
να τὸ ἐξοδεύσῃ, διότι τὸ φυλακτόν, τοῦτο ἐφέρετο
ἀπὸ πατέρα εἰς υἱὸν ὡς φέρον τύχην, ὁ δὲ Βασίλειος

Τσερεπώφ ἔφερε τοῦτο μέχρι σήμερον. Ἦδη συνήφθη ἄγων ἐν αὐτῷ. Ἄρα ἔπρεπε νὰ τὸ διακυβεύσῃ; Ἀλλὰ διατὶ ὄχι, ἀφοῦ φέρει τύχην καὶ ὡς τοιοῦτον πάντοτε ἀπεδείχθη ἐν τῇ οἰκογενείᾳ; Ἄς δοκιμάσω, ἐσκέφθη, καὶ μάλιστα ἄς τὸ θέσω εἰς τὴν τύχην ἐκείνης, καὶ ἐνδομύχως ἀνελογίσθη τὴν ἀγκυπητὴν τοῦ Ἐλίξαν, θυγατέρα τοῦ στρατηγοῦ Χαριτσώφ, δεσποσύνην τῆς τιμῆς παρὰ τῇ αὐτοκρατείᾳ, τὴν ὁποίαν οὗτος περιπαθῶς ἠγάπα. Θὰ θέσω τὸ φυλακτόν μου εἰς τὴν d a m a καὶ εἰς τὴν τύχην τῆς, ἐψιψύριεν ὁ Τσερεπώφ, θέσας τὴν χεῖρα, ὅπως ἐξαγάγῃ τὸ χρυσοῦν νόμισμα.

— Περιμεínaτε, εἶπε, πλησιάσας τὴν τράπεζαν τοῦ παιγνιδίου· τὸ χρυσοῦν τοῦτο νόμισμα θέτω εἰς τὴν d a m a κούπα.

Δὲν εἶχεν ἀρχίσει ἔτι ὁ ἀξιωματικὸς νὰ ἐξάξῃ φύλλον, ὅτε αἰφνης ἠκούσθη κτύπος εἰς τὴν θύραν. Τὸ παιγνιδίον ἔπαυσε, τὰ χαρτιά ἐξηφανίσθησαν, τὰ δὲ ἐπὶ τῇ, τραπέζῃς χρήματα ἐσκεπάσθησαν μὲ τὰ προσόψια. Ὁ Βασίλειος Τσερεπώφ ἐπανεφέρει τὸ φυλακτόν του εἰς τὸ θυλάκιον. Εἰς τῶν ἀξιωματικῶν ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ὅτε παρουσιάσθη ἀπλοῦς στρατιώτης, ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ ξενοδόχου.

— Τίς τολμᾷ νὰ μᾶς ἀνησυχήσῃ; τί τρέχει;

— Ἰδοὺ αὐτὸς ὁ στρατιώτης, εἶπεν ὁ ξενοδόχος, ζητεῖ τὸν κ. Τσερεπώφ, λέγει ὅτι ἐπορεύθη εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ μὴ εὐρὼν ἐκεῖ ἦλθεν ἐδῶ ὁδηγηθεὶς παρὰ τίνος.

— Ποῖος σὲ στέλλει, στρατιώτα;

— Ἔρχομαι ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Χαριτσώφ καὶ φέρω διὰ τὸν κ. Τσερεπώφ μίαν ἐπιστολὴν, καὶ ἐξηγάγειν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου.

Ὁ Τσερεπώφ ἤνοιξε τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἔρριψε βλέμμα ἐπὶ τῆς γραφῆς. Ὁ χαρακτήρ ἦτο γυναικός. — Θεέ μου! εἶνε δυνατὸν ἐκείνη! Τί σημαίνει, ἀνελογίσθη καθ' ἑαυτὸν, ἐνῶ ἡ καρδιά του ἐπαλλε. Τὸ περιεχόμενον ἦτο ἐν γαλλικῇ γλώσσῃ καὶ εἶχεν οὕτως:

«Ὁ Μπαμπᾶς εἶχε νὰ σᾶς εἶπῃ σπουδαῖόν τι, καὶ ἐπειδὴ, ὡς γνωρίζετε, ἐκτελῶ ἐνίοτε ἐκουσίως χρῆν γράμματός περ' αὐτῷ, σπεύδω κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἔλθητε ἀμέσως ἐνταῦθα. Ἐὰν δὲ ἔχητε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπαινέσητε ἢ νὰ ψεῖξετε τὴν νέαν ἐθνικὴν ἐνδυμασίαν μου, τὴν ὁποίαν θὰ φορέσω κατὰ τὴν προσεχῇ τελετὴν τῆς στέψεως καὶ τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ δοκιμάσω, τότε μὴ χάνετε καιρόν.»

— Ὡραῖε μου ἄγγελε, ἠγαπημένο μου περιστέρι, ἐφώνησεν ἐκάλλος χαρᾶς ὁ Τσερεπώφ, συμπύζας τὸ ἐπιστόλιον καὶ ἐξελθὼν δρομαίως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ στρατηγοῦ κατ' εὐθεῖαν.

— Τσερεπώφ! Βασίλειε! ποῦ πηγαίνεις; τί σοῦ συνέβη, ἐφώνησαν οἱ σύντροφοί του ἐκπληκτοὶ διὰ τὴν αἰφνιδίαν ἀναχώρησίν του. Οὗτος χειρονομῆσας μόνον πρὸς αὐτοὺς ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Τί διαβολὸν νὰ ἔπαθεν! Ἰδοὺ ἐλησμόνησε καὶ τὸ ξίφος του.

— Λάβε στρατιώτα τὸ ξίφος καὶ φέρε το ἀμέσως

εἰς τὸν ὑπασπιστὴν, διότι ἡ ἔλλειψίς του δύναται νὰ τὸν φέρῃ εἰς στενοχωρίαν.

Ὁ στρατιώτης λαβὼν τὸ ξίφος ἔδραμε κατόπιν τοῦ ὑπασπιστοῦ. Εἰς ἐπίμετρον ἀτυχίας, οὐδεμία ἄμαξα διέβαινε πρὸ τοῦ ξενοδοχείου. Οὕτως ὁ μὲν Τσερεπώφ ἔτρεχε δρομαίως ἐμπρὸς, ὁ δὲ στρατιώτης ἔσπευδε κατόπιν ὅπως τὸν φθάσῃ. Ὀλίγον τι ἤδη ἐχώριζεν αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων ὅτε ἰσχυρὰ καὶ ἐπιτακτικὴ φωνὴ ἠκούσθη ὀπισθεν τῶν.

— Στρατιώτα στῆθι! Ἀξιωματικὲ σταμάτησεν!

Εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην ἀμφότεροι στρέψαντες ὀπισθεν ἔμειναν ἀπολιθωμένοι. Ἐπὶ ἐλαφρᾶς ἀμάξης εὐρίσκετο ὁ αὐτοκράτωρ Παῦλος.

— Τίνος ξίφος φέρεις, στρατιώτα; ἠρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ.

— Τὸ ξίφος τῆς εὐγενείας του, ἀπεκρίνατο ὁ στρατιώτης δεικνύων τὸν Τσερεπώφ.

— Τῆς εὐγενείας του, ἐπανελάβε πικρῶς ὁ αὐτοκράτωρ. Ἀδύνατον! Τόσον βαρὺ εἶνε τὸ ξίφος εἰς τὴν εὐγενείαν του ὥστε τοῦ εἶνε βάρος; Πλησιάσατε, κύριε ἀξιωματικὲ, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ μετὰ θυμοῦ.

Ἐκεῖνος ἐπλησίασε προκασιθανόμενος νανκά.

— Ἄ! εἰσθε σεῖς; ἐφώνησεν ὁ αὐτοκράτωρ, ἀναγνωρίζων τὸν ὑπασπιστὴν, τὸν ὁποῖον μετ' εὐνοίας μέχρι τοῦδε ἐθεώρει. Πολὺ λυποῦμαι! Ὅταν σὲ ἔκαμα ἀξιωματικὸν τῆς σωματοφυλακῆς μου, δὲν ὑπώπτευον ποτὲ, ὅτι τὸ διδόμενον εἰς ὑμᾶς ξίφος θὰ ἦτο βάρος. Λοιπὸν, φίλε, ἐξηκολούθησεν ὁ αὐτοκράτωρ γράφεις πρὸς τὸν στρατιώτην, ἐπειδὴ τὸν κύριον τοῦτον βρύνει, ὡς φαίνεται, τὸ ξίφος τοῦτο, σὲ δὲ οὐχί, διὰ τοῦτο ζώσθητι σὺ τὸ ξίφος τοῦτο, εἰς τὸν κύριον δὲ δὸς τὴν ξιφολόγηχην τοῦ στρατιώτου, τοῦτο θὰ τῷ εἶνε ἐλαφρόν.

Ὁ ἐκπλαγὴς ἀξιωματικὸς ἐνόησεν, ὅτι ὑπεβιβάσθη εἰς στρατιώτην, ὁ δὲ στρατιώτης προὔβιβάσθη εἰς ἀξιωματικόν. Μηχανικῶς ἐζώσθη τὸ ξίφος τοῦ στρατιώτου.

— Καὶ τώρα, ἐξηκολούθησεν ὁ αὐτοκράτωρ, ἀνάβω, μηδαμινὲ, ὀπισθεν τῆς ἀμάξης. Ἀμαξηλάτα εἰς τὸ φρούριον.

Ὡς ἀστραπὴ ἠφάνισθη ἡ ἄμαξα. Ἦτο ἡ 4 ὥρα μ. μ. Παγερός ἔπνεεν ἄνεμος κατὰ μῆκος τοῦ Νέβω, ὅπου ἦτο πολὺς κόσμος. Μόλις εἰ διαβαίνοντες ἐβλεπον τὸν αὐτοκράτορα, καὶ ἀπεκαλύπτοντο ἀμέσως, ἄμαξαι ἴστανται παραμερίζουσαι, οἱ δὲ ἐπ' ὤχλου νοι. ἐξήρχοντο ὅπως χαιρετίσωσι τὸν παρερχόμενον αὐτοκράτορα. Ἀλοῖμονον εἰς ἐκεῖνον ὅστις παρέλιπε τὴν ἐθιμοτυπίαν ταύτην. Ἡ ἀστυνομία ἀμέσως τὸν ἐφυλάκιζεν, ἄμαξα καὶ ἵπποι ἐδημεύοντο, ὁ δὲ ἄμαξηλάτης ἐκνουτίζετο ἀνηλεῶς. Τὸ ὠργισμένον πρόσωπον τοῦ αὐτοκράτορος καὶ ὁ ὡς καταδικασμένος καθήμενος ὀπισθεν ἀξιωματικὸς, ἐδείκνυνον ἐναργῶς ὅτι καὶ ἕτερον θῦμα ἐκράτει εἰς τοὺς ὄνυχας ὁ αἰετός. Καὶ ποία τιμωρίαν ἔρα τὸν ἐπερίμενον! Ὁ Τσερεπώφ ἦτο ἀποφασισμένος νὰ ὑποστῇ τὸ πᾶν ἀγογγύστως. — Τὸ πᾶν ἀπώλετο, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. Ἀλλὰ τίς θὰ ἐπίστευεν ὅτι τὸ φυλακτόν μου θὰ εἶχε τοιαύτην ἀντίστροφον ἐνέργειαν; Ἐγνώριζε καλῶς ὅτι εἰς τὰ τοιαῦτα ὁ Τσάρς δὲν χωρατεύει, μετὰ φρίκης δὲ

ἐφ'αντάζετο τὰς χιονώδεις ἐρήμους τῆς Σιθηρίας. Οὕτω λοιπόν, δὲν θὰ ἐπανεβλέπε τὸν στρατηγὸν τοῦ Χαριτσώφ ἔνα τῶ διηγήθη τὸ δυστύχημά του, ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ Ἐλίξα δὲν θὰ ἤκουε πλέον τι περὶ αὐτοῦ! Τὸ πᾶν ἀπώλετο ἀνεπιστρεπτεῖ. Πρὸς δὲ ἦτο ἐνδεδυμένος ἐλαφρὰ καὶ τὸ χεῖριστον δὲν εἶχεν οὔτε λεπτὸν εἰς τὸ θυλάκιόν του, διότι τὰ εἶχεν ὅλα χάσει εἰς τὸ παιγνίδιον, μέχρι τοῦ φυλακτοῦ του. Ὁ ἀφρίζων ἵππος ἐπέτα ὁλονέν καὶ ἤδη ἐπλησίαζον τὸ φρούριον, τοῦ ὁποίου ἐφαίνοντο αἱ ἐπάλξεις. — Θεέ μου! ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ τῷ ὁμιλήσω καὶ τῷ ἐξηγήσω πῶς συνέβη τὸ ἀτύχημά μου, ἴσως μὲ ἐσυγχώρει. Γενηθήτω τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Καὶ ὡς σωστὸς Ρώσος ἔκαμε τὸν σταυρόν του ἐν κατανύξει. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπλησίασεν εἰς τὴν γέφυραν· ἐκεῖ ὁ Τσερεπώφ παρετήρησεν ἀσθενῆ γέροντα στρατιώτην, προφανῶς ἀπόμαχον, ὅστις ἐβάδιζεν ἐπὶ ξυλίνου ποδὸς καὶ ἔτρεμεν ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ, ἴσως καὶ ἀπὸ τὴν πείναν. — Ἐγὼ εὐτυχῶς εἰμαι νέος καὶ πλήρης υἱείας, ἐσκέφθη, γρήγορα δὲ θὰ ἐξοικειωθῶ μὲ τὸ ψυχρὸ καὶ τὴν πείναν, δόξα τῷ Θεῷ, δὲν εἰμαι ὡς αὐτὸς ἐδῶ. Καὶ κατελιημένος ὑπὸ τοῦ οἴκτου χωρὶς νὰ σκεφθῇ διὰ τὰ περαιτέρω ἀκουσίως ἐφώνησεν. — Ἄλτ, ἀμαξηλάττα! Ἐκεῖνος μηχανικῶς ὑπέκρινε εἰς τὸ πρόσταγμα ἐσταμάτησεν. Ἐκπληκτος ἐστράφη ὁ αὐτοκράτωρ. Ὁ Τσερεπώφ ἐπήδησε τῆς ἀμαξίης, ἐβόησε πρὸς τὸν γέροντα χωλόν, τῷ ἔθηκεν εἰς τὴν χεῖρα τὸ χρυσοῦν νόμισμά του, τὸ φυλακτὸν, καὶ ὡς ἀστραπὴ ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν θέσιν του, διατάξας τὸν ἀμαξηλάτην νὰ προχωρήσῃ. Καὶ ἡ ἀμαξία ἔλαβεν ἀμέσως τὸν ταχὺν δρόμον της. Παρῆλθον στιγμαί τινες σιωπῆς, καθ' ἃς ὁ Παῦλος δὲν εἶπε λέξιν. Εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν Τσερεπώφ.

— Τίς εἶσαι, παλληκάρι, καὶ τί ἀξίωμα φέρεις;

— Τὸ τοῦ ἀπλοῦ στρατιώτου, μεγαλειότατε.

— Ἀπλοῦς στρατιώτης; πλανᾷσαι ὑπαξιωματικὸς εἶσαι.

— Ὑπαξιωματικὸς, μεγαλειότατε.

— Οὕτω καὶ νὰ τὸ γνωρίζης.

Ἐπροχώρησεν ἐπὶ τινα λεπτὰ ἀκόμη, ὁ δὲ Τσερεπώφ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὸν αἰφνίδιον τοῦτον προβιβασμόν. Εἶτα ἐστράφη πάλιν ὁ αὐτοκράτωρ.

— Τίς εἶσαι φίλε; Τί ἀξίωμα φέρεις;

— Ὑπαξιωματικὸς, Μεγαλειότατε.

— Λανθάνεσαι, ἀξιωματικὸς εἶσαι.

— Ἀξιωματικὸς, Μεγαλειότατε, ἐβεβαίωσεν ὁ Τσερεπώφ μὲ τρέμοντα χεῖλη, ἀδυνατῶν νὰ ἐξηγήσῃ τὸ μυστήριον τοῦτο τῆς αἰφνιδίου εὐνοίας. Τῷ ἐφάνετο ὅτι χεῖρ τις σωτήρας τὸν ἐξήγαγεν ἐτοιμον νὰ πηγῇ καὶ τῷ ἐχάριζε τὸ φῶς. Μὲ μεγάλην ἀγωνίαν μεμιγμένην χαρᾶς, εἶδε διελθοῦσαν τὴν ἀμαξίαν πρὸ τοῦ φρουρίου τῶν φυλακῶν, χωρὶς νὰ σταματήσῃ. Εἶτα ἐστράφη πάλιν ὁ αὐτοκράτωρ.

— Τὸ ἀξίωμά σας, κύριε;

— Ἀξιωματικὸς, μεγαλειότατε.

— Καὶ πάλιν λάθος. Ταγματάρχης εἶσαι.

— Ταγματάρχης, μεγαλειότατε.

Οὕτω ἐπροχώρησαν πλησιάζαντες τὴν γέφυραν τοῦ Τούτσκοφ, ἐπιστρέφοντες πάλιν εἰς τὴν πόλιν.

Ὁ αὐτοκράτωρ παρετήρησε τὸν ὥραιον τοῦ ἵππου καθιδρῶν καὶ ἀχνίζοντα, τότε διέταξε τὸν ἀμαξηλάτην νὰ βαδίσῃ ἡσύχως.

— Λοιπόν, ταγματάρχα, εἶπε, στραφεὶς πρὸς τὸν κατεψυγμένον ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ Τσερεπώφ, διηγήθητε πῶς συνέβη καὶ εὐρέθητε ἐν τῇ ὁδῷ ἄνευ τοῦ ξίφους σας;

Ὁ Τσερεπώφ διηγήθη ἐν πλήρει εἰλικρινείᾳ, πῶς ἐπαιξε φακῶ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, πῶς ἔχασεν ὅ,τι εἶχε μέχρι τοῦ χρυσοῦ δουκάτου, καὶ πῶς, ἐτοιμαζόμενος νὰ θέσῃ καὶ ἐκεῖνο εἰς τὴν dama, ἤμποδίσθη ἀπὸ τὸ ἐπιστόλιον.

— Ποῖοι ἦσαν οἱ συμπαίκτορες; ἠρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ.

— Μεγαλειότατε, τιμωρήσατε ἐμὲ, εἰμὶ ὁ μόνος ἐνοχος.

— Δὲν εἰμαι περιέργος, μισῶ τὸ ψεῦδος καὶ τὸν ψεύστην, γνωρίζω ὅτι δὲν θὰ προδώτητε τοὺς συντρόφους σας. Σοῦ συγχωρῶ. Πῶς ὅμως ἐλησμόνησες τὸ ξίφος, ἀφοῦ μάλιστα ἐπρόκειτο νὰ περυσιασθῇς πρὸ ἀνωτέρου σου;

— Μεγαλειότατε, δὲν ἦτο διαταγὴ τοῦ στρατηγοῦ. Ἀλλὰ μία ἐπιστολή.

— Παρὰ τίνος;

Ὁ Τσερεπώφ ἐσιώπησε καταπόρφυρος.

— Ἀ! ἠνόνησας ἀπὸ τὴν dama κούπα. Δὲν ἔχει οὕτω; εἶπε γελῶν.

— Μεγαλειότατε, ἐμαντεύσατε. Ἐντεῦθεν ἀμα ἀνέγνω τὰς γραμμὰς ἐκείνης, ἐλησμόνησας τὸν κόσμον ὅλον καὶ ἐσπευσας νὰ ἐκπληρώσω τὴν διαταγὴν της. Οἱ σύντροφοι ἰδόντες ὅτι εἶχα λησμονήσει τὸ ξίφος, μοὶ τὸ ἐστείλαν κατόπιν, ὅτε ἡ Μεγαλειότης Σας μᾶς συνήντησε.

— Ὅλα καλὰ, ἀλλὰ τίς ἐτόλμησε, στρατιώτην τῆς σωματοφυλακῆς προσκεκολλημένον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατηγοῦ Χαριτσώφ, νὰ μεταχειρισθῇ ὡς ἐρωτικὴν ἀποστολήν; τοῦτο ἐπεθύμουν νὰ μάθω, καὶ περιμένω, Κύριε.

Ὁ Τσερεπώφ δὲν ἐτόλμησε ν' ἀπαντήσῃ. Ἐφοβεῖτο μὲν μὴ ἐρεθίσῃ τὴν ὀργὴν τοῦ αὐτοκράτορος, ἀλλὰ καὶ πῶς νὰ ἐκθέσῃ τὴν κόρην τοῦ στρατηγοῦ; Σκεφθεὶς εἶτα, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ δὲν περιεῖχε τι τὸ ἐκθέτον τὴν γράψασαν, ἐξήγαγεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου καὶ ἐνεχείρισε τῷ αὐτοκράτορι ἀντὶ ἀπαντήσεως. Ἐνῶ οὗτος ἀνεγίνωσκε, τὸ πρόσωπόν του ἐφαιδρύνετο καὶ τὰ χεῖλη διέσπα γέλωτος.

— Ἀ! οὕτω τόρᾳ ἐννοῶ. Τοῦτο λοιπόν εἶνε τὸ μυστικὸν τῆς καρδίας σου. Δύνασαι νὰ εἶσαι ἡσύχος, ὅτι δὲν θὰ προδώσω τὸ μυστικόν σου, πρὸς δὲ συγχωρήσόν μου διότι ἀκουσίως σοῦ τὸ ἀπέσπασα.

Ὁ Τσερεπώφ ὑπεκλίθη εὐσεβάστως.

— Ἀλλὰ, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ μετὰ τινὰ σιωπὴν, συμμερίζεται ἄρα καὶ ἐκεῖνη τὸ αἶσθημά σου;

— Τοῦτο δὲν τὸ γνωρίζω, εἶπεν ὁ Τσερεπώφ, οὐδέποτε ἐτόλμησα νὰ τῇ εἶπω τι, ἂν καὶ τὴν ἀγαπῶ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐν τῷ κόσμῳ.

— Καὶ ἔθηκες τὸ τελευταῖον σου φυλακτὸν εἰς τὴν τύχην της; εἶπεν γελῶν ὁ αὐτοκράτωρ.

— 'Ηθέλησα, Μεγαλειότατε, ἀλλ' ἡμποδίστην, ἡμην βέβαιος ὅτι θὰ μοι ἔφερε τύχην

— Κάλλιεν ὅτι δὲν συνέβη ὅπως τὸ ἤθελες. Τὶ νόμισμα ἔδωκες εἰς τὸν γέροντα ἀπόμαχον, ὃν συνηγάσαμεν παρὰ τὴν γέφυραν;

— Αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ δοῦκάτον, Μεγαλειότατε.

— Αὐτὸ ἐκεῖνο; τοῦτο εἶνε περίεργον. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι σοῦ ἔφερε τύχην, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, ἐκεῖνο ἐνῆργησεν ὅσπερ ὅλη ἡ κατὰ σοῦ ὀργὴ μούνα μεταβληθῇ εἰς εὐνοίαν. Ἀξιόλογα ἐπράξατε, Κύριε ἀντισυνταγματάρχᾳ! πολὺ καλὰ. Βλέπω ὅτι ἔχετε καλὴν καρδίαν καὶ μοι ἀρέσκει ὅτι ἐσυμπάθησθε εἰς τὴν ἀξιόλογον ἐκείνην νέαν. Ἐπιδοκιμαζῶ τὴν ἐκλογὴν, τῆς ὁποίας εἶνε καθ' ὅλα ἀξία. Σκέπτεσθε νὰ βεβαιώσῃ καμνίτε συντόμως καὶ πρότασιν;

— Δὲν γνωρίζω, Μεγαλειότατε, ἂν καὶ ἐκείνη μὲ ἀγαπᾷ ἐπίσης.

— Αὕτη εἶνε δικαιολογημένη αἰτία.

— Καὶ δευτέρον ἢ θέσις μου εἶνε πολὺ ἀσήμεντος ἀπέναντι ἐκείνης.

— Τοῦτο δὲν τὸ βλέπω ἔχετε, ὡς γνωρίζω, τὸν βαθμὸν Συνταγματάρχου παρὰ τῇ σωματοφυλακῇ μου, ὥστε βλέπετε ὅτι ὁ ἔχων τοιοῦτον βαθμὸν δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος γαμβρός, δύναται δὲ ἐπίσης νὰ ὑψώσῃ τὸν ὀφθαλμὸν πρὸς μίαν κόμησιν.

— Δυστυχῶς, Μεγαλειότατε, ὑπάρχει καὶ τρίτον ἐμπόδιον ἐν τῷ μέσῳ. Δὲν ἔχω περιουσίαν.

— Ἄ τί λέγεις! Τὸ τοῖτον ἐμπόδιον εἶνε μηδὲν, προσπαθήσον μόνον νὰ ἐξομαλύνῃς τὸ πρῶτον.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπιλήσιαζε τὸ ἀμάξιον εἰς τὸ χειμερινὸν παλάτιον. Ὁ Ὑσερεπὼφ ἐπήδησεν ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ ἐποποθετήθη παρὰ τὴν θύραν χαίρετων στρατιωτικῶς τὸν εἰσερχόμενον αὐτοκράτορα. Οὗτος παρετήρησε σιωπῶν τὸν Ὑσερεπὼφ καὶ εἶτα εἶπε.

— Εἰσθε κατὰμαυρος ἀπὸ τὸ ψῦχος. Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ σᾶς βλάβῃ οὔτε θὰ παγώσουν τὰ ὦτα καὶ ἡ ρίς σας.

— Ὅχι, Μεγαλειότατε, δὲν αἰσθάνομαι ψῦχος καὶ εὐχαρίστως θὰ ἐξηκολούθῃς ὅπως ἐν τῇ ἀμάξῃ.

— Ἀληθῶς; ἴσως ἵνα φθάσητε εἰς τὸν βαθμὸν στρατηγού. Μείνατε εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Συνταγματάρχου. Ἦδη πηγαίνετε καὶ χαιρετίσαστε ἐκ μέρους μου τὸν στρατηγὸν Χαρτισῶφ.

Μὲ τοὺς λόγους τούτους εἰσῆλθεν ὁ αὐτοκράτωρ. Ὁ δὲ Ὑσερεπὼφ ἐρρίφθη εἰς τὴν πρώτην συντυχούσαν ἀμαξίαν ὅπως σπεύσῃ εἰς τὸν στρατηγὸν καὶ διηγηθῇ τὰ συμβάντα.

(ἀκολουθεῖ)

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Συμπληρωθείσης ἑκατονταετηρίδος ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ τῆν 1ην Ἰανουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους, ὁ «Χρόνος» ἐδημοσίευσεν ἐν λίαν ἐνδιαφέροντι τόμῳ τὴν ἱστορίαν τῆς ἑκατονταετοῦς ὑπάρξεώς του, ἥτις ἐπὶ πολλὰ σημεῖα εἶνε στενότερα συνδεδεμένη πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀγγλίας. Ἡ συν-

τηρητικὴ ἐφημερίς ἐπακριβῶς συνέστη τῷ 1785 ὑπὸ τοῦ Gohn Walter, τοῦ μετὰ τοῦ ἐφοπλιστοῦ πλοῦτον, ἑστί, ἀπολέσας τὴν περιουσίαν του ἱγέειο τυπογράφος, καὶ ἴδρυσε τὴν «Daily universal Register», ἥτις τρία ἔτη κατόπιν (τῷ 1788) μετωνομάσθη «Times».

Ὁ «Χρόνος» κατ' ἀρχὰς ἔσχε μικρὰν ἐπιτυχίαν ἤρξατο δὲ ἐξαπλούμενος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν μεγάλων μαχῶν τοῦ Νιπολέοντος Α'. Ἐχὼν τότε εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ εἰδικούς ἀγγελιαφόρους, διωργάνους καλλίστην ὀπηρεσίαν πληροφειῶν καὶ ἐνημοσίους τὴν ἔκδοσιν τῶν μαχῶν τοῦ Austerlitz καὶ ἀργότερον τοῦ Waterloo πρὶν ἢ ἀκόμη περὶ ἐλθῶσιν εἰ γινώσιν καὶ αὐτῆς τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως. Ὁ John Walter ἔβησε κατ' ἀρχὰς νὰ νικήσῃ μερίστας δυσκολίας καὶ νὰ δοκιμάσῃ ἀνεκφράστους ταπεινώσεις. Κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως ἡμποδίσθησαν αἱ ἀνταποκρίσεις, αἱ ἱνὲς δημοφύοντο εἰς τὴν ἐφημερίδα, καὶ ἐγένοντο εἰς τὸν Walter πανταεῖς προσβλαί, μὴ ἐξαιριουμένης καὶ αὐτῆς τῆς φυλακιστῶ τῷ τῷ 1807. Ἀλλ' ὁ Walter, ἀντὶ τοῦ ληρωτάτος καὶ καρτερικῆς, δὲν ἀπεθάρυνθη. Διωγνόμενος εἰδικῶς σῶμα ἀγγελιαφόρων καὶ ἵνα ἀποδείξῃ εἰς τὴν Κυβερνήσιν τὸ ἀπομνημονεῖον αὐτοῦ, παρήγγειλε καὶ τῷ ἀπεσταλτῇ δι' exprés montés, τὸ κείμενον ἐνὸς σπουδαιοτάτου λόγου, ἐκφωνηθέντος ἐν Ἐδμοδούργῳ, δαπανήσας 5.000 φρ. καὶ τοῦτο ἔα τὸν δημοσιεύσθαι πρὸ τῶν κυβερνητικῶν ἐφημεριδῶν. Πατρικιστικῶς ὑπὸ μεγάλης οὐδερείας, ὁ John Walter, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἐφημεριδογραφία εὐρίσκειτο ἀκόμη εἰς τὰ σπάργματα, διετράνωσε τὴν ἀνάγκην περὶ τακτικῶν καὶ ἐκταταμέου συστήματος τῆς réclame καὶ ὑπῆρξεν ὁ παῖς οὗτος ἔκταται αὐτοῦ χρητὴν Ὅταν ὁ John Walter ἀπέβηκε τῷ 1818, ἡ μετρίξ «Daily universal Register», μετωνομασθεῖσα «Times», εἶχε κατεβάλλει νικηφόρο πάσας τὰς ἀγγλικὰς ἐφημερίδας, καταστὰς οὕτως ἡ πρώτη ἐφημερίς τῆς Ἑσθίας. Ἀλλ' ἐπὶ συνέτεινε πρωτίστως εἰς τὴν τύχην τοῦ «Times» ἡ οὐ καλλίστη καὶ ἐπιμελὴς ἐκλογὴ τῶν ἐκδοτῶν αὐτοῦ. Ἡ σπουδαιότης τῶν ἐκδοτῶν εἰς τὴν ἀγγλικὴν ἐφημεριδογραφίαν εἶνε μερίστη, ὥστε οἱ ὀλίγοι ἐκδοταί, οἵτινες ἀτολάουον εὐρείας φήμης, πληροῦνται ἀδρόστα.

Γνωτὸν τυγχάνει, ὅτι ἡ τύχη τῆς «Pall Mall Gazette» ὁρᾷται εἰς τὴν ἐκκρότητα τοῦ ἐκδοτοῦ Φρειδερίκου Greenwood μᾶλλον ἢ εἰς τὴν εὐθνητὴν τιμὴν τῆς ριζοσπαστικῆς ἐφημερίδος. Ὁ ἐκδοτὴς οὗτος εἶχεν ἐφημεριδογραφικῶς τοσούτην ἀξίαν, ὥστε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν (τῷ 1883) ἔλαβε παρὰ τῆς «Saint James Gazette» δύν ἑκατομμύρια ἵνα ἐγκαταλείψῃ τὴν «Pall Mall Gazette». Ὁ μέγιστος ἐκδοτὴς τοῦ «Times» ὑπῆρξεν ἐπὶ 25 ἔτη ὁ John Belane, εἰς αὐτὸν μᾶλλον ἢ εἰς τὸν Walter ἀποδοτὴ ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐφημερίδος. Ὁ ἐκδοτὴς ἡ ἀρχισυτάκτης εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ παλὺ ἀνὴρ πνευματικός, οἷτις συναναστρέφεται τῇ καλλιτέρᾳ κοινωνίᾳ, φοιτᾷ εἰς τοὺς ἀριστοκρατικωτέρους σχολαίους, ἔρχεται εἰς συνάψεις ἀμεστον πρὸς τοὺς πολιτικοὺς, τοὺς ἐπιστήμονας, τοὺς φιλόλογους, τοὺς ἀρίστους καλλιτέχνους. Ὁ ἐκδοτὴς δὲν γράφει σχεδὸν ποτὲ διὰ τὴν ἐφημερίδα, μάλιστα ἡ παράδοσις πλέον καθιέρωσε τὴν ἀρχὴν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γράφῃ οὔτε μίαν λέξιν. Ἰδοὺ πῶς ἱάλλος συγγραφεὺς ἀποφαινεται περὶ τῶν ἐκδοτῶν τῶν ἀγγλικῶν ἐφημεριδῶν. Ὁ ἐκδοτὴς γενικῶς μεταβαίνει εἰς τὸ γραφεῖον μετὰ τῆς 10 καὶ 11 ὥρας τῆς πρωῒς καὶ ἐξέρχεται ὀλίγον πρὸ τοῦ μεσονυκτίου. Διαρκουστὸν τῶν συνεδριάσεων τῶν Βουλῶν, ἀναγιγνώσκει τοὺς ἀτελειώτους λόγους, οἷτινες ἀπαγγέλλονται ἐν τῷ Westminster καὶ ἀπορρατίζει περὶ τῆς πολιτικῆς ἢ ὅ ἀκολουθήσῃ. Ἀπὸ ἀγνώστη τὰ τηλεγραφήματα τῶν Παρισίων, Βερολίνου, Πετροπόλεως, Ρώμης, Βιέννης, Νέας Ὑόρκης κτλ. διὰ βραχέων καὶ ταχυτάτων φράσεων ὑποδεικνύει εἰς τὸν συντάκτην (leader writer) τὴν ὕψην τοῦ ἄρθρου, συνήθως μακροῦ μίας καὶ ἡμισείας στήλης, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ τυπωθῇ εἰς τὰς 4 τῆς πρωῒς καὶ ἀποσταλῇ αὐτέως εἰς τὰς ἐπαρχίας. Ὁ κανονισμὸς ἀπαιτεῖ, ὅτι τὰ ἄρθρα ταῦτα δὲν δύνανται νὰ τυπωθῶν τὴν ἐπαύριον ἐπομένως ἄς φαντασθῇ τις ὁποῖαν νοημοσύνην, ὁποῖαν οἰκειότητα πρὸς τὴν πολιτικὴν, καὶ ὁποῖαν γνώσιν τῆς κοινῆς γνώμης πρέπει τις νὰ ἔχῃ ὅπως ἡ ἐκδοτὴς μεγάλης ἀγγλικῆς ἐφημερίδος. Οἱ κληρονόμοι τοῦ Walter ἐρῶνθησαν ἐξ ἑαυτοῦ ἐνδιαφερόμενοι περὶ τῆς